

**KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KÖZGYŰLÉS
ALELNÖKÉTŐL**

ELŐTERJESZTÉS
a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés
2011. április 28-i ülésére

Tárgy: Beszámoló a gyermekvédelmi szakellátás helyzetéről

Előterjesztő: Simon Géza, a közgyűlés alelnöke

Előadó: Süttő Erika gyermekvédelmi referens

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése előírja kötelező feladatként a helyi önkormányzatok számára, hogy a gyermekvédelmi ellátórendszer működésének éves értékelését készítsék el és küldjék meg a gyámhivatalnak. A gyámhivatalnak harminc nap áll rendelkezésére, hogy a beszámolóval kapcsolatban javaslattal éljen az önkormányzat felé. Amennyiben erre sor kerül, az önkormányzat hatvan napon belül megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait és intézkedéséről, állásfoglalásáról tájékoztatást ad a gyámhivatalnak. Az éves értékelés készítésekor igazodni kell a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. mellékletében foglalt követelményekhez.

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat saját intézmény fenntartásával gondoskodik a gyermekvédelmi szakszolgálati feladatok ellátásáról, valamint egy közös igazgatású közoktatási intézményén belül két gyermekotthont tart fenn. 2008. szeptembere óta a nevelőszülői hálózat, majd 2009. május 1-jétől az otthont nyújtó ellátás és az utógondozói ellátás szinte teljes mértékben egyházmegyei fenntartásba került. Az egyházi fenntartó által működtetett ellátórendszerre vonatkozó beszámoló külön előterjesztés formájában kerül a közgyűlés elé.

I. Intézményvezetői beszámolók

K-EMÖ Pedagógiai és Gyermekvédelmi Szakszolgálati Intézménye

A Gyermekvédelmi Szakszolgálat az alábbi feladatokat látja el:

- *gyámi gondozói tanácsadás az otthont nyújtó ellátásban élő kiskorúak vonatkozásában (nevelőszülői családok, gyermekotthonok, lakásotthonok)*
- *hivatásos gyámság, eseti gondnoki feladatok*
- *örökbefogadás*
- *Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság működtetése*
- *család gondozás – utógondozás*
- *nyilvántartás*

A gyámi gondozói tanácsadás: *keretében a szakszolgálat részben ellenőrző, részben segítő feladatokat lát el, a gyermekvédelmi gyámok tevékenységét, a nevelőszülőknél és a gyermekotthoni – lakásotthoni férőhelyeken elhelyezett gyermekek ellátását, gondozását illetően.*

Az előző beszámoló óta eltelt időszakban a gyámi teendők ellátása és a gondozási – nevelési tevékenység vonatkozásában nem tapasztaltak nagyobb hiányosságot, mulasztást.

A gondozotti létszámokat rendeztük, mivel azt az előző évi gyámhivatali vizsgálat kifogásolta – meghaladta a jogszabályban előírt 100 gyermek/gyámi gondozói tanácsadó arányt, – a GYES-ről visszatérő kolléganő beállításával 100 fő alá vittük a személyenként ellátandó létszámot.

A nehéz költségvetési helyzetben továbbra is fokozott anyagi terhelést, kiadást okoz a Pest megyében nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek rendszeres látogatása. Az utazási költségek csökkentése miatt szűkíteni kell a látogatások előírt gyakoriságát (2 havonta), ebben az évben a megyén belüli látogatások gyakoriságát is szűkíteni kell, hogy kijöjjünk a rendelkezésre álló pénzügyi keretből.

A feladatellátás elmaradását várhatóan kifogásolja majd az éves felügyeleti ellenőrzés.

A hivatásos gyámság, eseti gondnokság: feladatkörében az egészségügyi intézményekben elhelyezett átmeneti és tartós nevelt gyermekek törvényes képviselőjét látja el a szakszolgálat, és közreműködik az örökbefogadási eljárásban. Családgondozást végez az egészségügyi intézményekben elhelyezettek vonatkozásában.

Utógondozás keretében támogatja a nagykorúvá váló fiatalokat és segíti az otthonteremtési támogatások felhasználását.

Az alacsony szakmai létszám miatt, összevontuk a hivatásos gyámi és a családgondozói – utógondozói feladatokat.

A feladatkört ellátó kolléganő jelenleg 12 fő gyámságát, 8 fő családgondozását, 20 fő utógondozását látja el, és hivatalos gyámként, eseti gondnokként közreműködik az örökbefogadásokban, emellett fél évente látogatja az örökbefogadásra váró családokat, mivel az is a szakszolgálat kötelezettsége.

Az örökbefogadás:

A gyermekvédelmi szakszolgálat feladatai közé tartozik azon gyermekek örökbefogadásának előkészítése, akiknek nincs esélyük a vér szerinti családjukban való nevelkedésükre.

A szakszolgálat feladata kettős, egyrészt az örökbe adható gyermekek sorsának rendezése örökbefogadás révén, másrészt az örökbe fogadni szándékozó szülők örökbefogadásra való alkalmasságának vizsgálata.

A 2010. évben lezárult örökbefogadások száma: 6 gyermek

A 2011. évben lezárult örökbefogadások száma: 2 gyermek

Folyamatban lévő örökbefogadások száma: 3 gyermek

Örökbefogadásra váró szülők:

2011. március 1-jén nyilvántartott örökbefogadásra alkalmas:

- 41 házaspár
- 5 egyedülálló

22 alkalmasság megállapítása iránti kérelem van folyamatban. Ez részben az új jelentkezők számának emelkedésére, részben pedig a megyén belüli örökbefogadói tanfolyam elmaradására vezethető vissza.

A 2011. március 1-jén nyilvántartott örökbe fogadható gyermekek száma: 65 fő.

Az örökbefogadó szülők és az örökbe fogadható gyermekek számából, illetve a lezárult örökbefogadások számából adódó ellentmondás abból adódik, hogy az örökbefogadók nagy többsége újszülött gyermekekre vár, három év feletti, a fogyatékos, vagy beteg gyermekek örökbefogadására alig van jelentkező.

A jogszabályi változások 2011. januárjától a Gyermekvédelmi Szakszolgálat kötelezettségévé teszik a nyílt örökbefogadások esetén is a kötelező gondozásba kihelyezett gyermekek helyzetének figyelemmel kísérését, az örökbefogadás lezárásához a szakszolgálatnak javaslatot kell készítenie az illetékes gyámhivatal felé. Ez feladatnövekedést okoz.

2010-ben két gyermeket, 2011. januárjában egy gyermeket külföldi házaspárok fogadtak örökbe.

Az örökbefogadás előtti eljárás:

A szakszolgálat feladata az örökbefogadási kérelmet benyújtó leendő örökbefogadó szülők örökbefogadásra való alkalmasságának vizsgálata.

A vizsgálat során sor kerül a jelentkezők pszichológiai, orvosi vizsgálatára, valamint a kérelmezők lakáskörülményeinek és anyagi helyzetének vizsgálatára is.

Az örökbefogadó szülőknek minden esetben részt kell venniük a pszichológus által vezetett örökbefogadás előtti tanácsadáson is.

Az elvégzett vizsgálatokat tartalmazó szakvélemények, valamint az örökbefogadásra felkészítő tanfolyam elvégzését igazoló tanúsítvány alapján az örökbefogadó szülő lakóhelye szerinti gyámhivatal dönt a jelentkezők alkalmasságáról.

Az örökbefogadásra felkészítő tanfolyam:

Az örökbefogadásra való alkalmasság megállapításának egyik feltétele, hogy a leendő örökbefogadó szülők részt vegyenek egy 21 órás örökbefogadásra felkészítő tanfolyamon.

A korábbi években intézményünk is tartott az örökbefogadók számára tanfolyamot. Az intézményi átszervezések, az alapító okirat módosításának során kimaradt a felnőttképzés – örökbefogadói tanfolyam megjelölés, emiatt most nem tudunk tanfolyamot indítani. Bár a jelentkezők elvégezhetik más képző helyeken is a tanfolyamot, de emiatt több alkalommal a fővárosba, vagy más megyébe kell utazniuk. Ez számukra kedvezőtlen helyzetet teremt.

Tekintve, hogy a képzés önköltséges, ennél fogva az intézmény, illetve a fenntartó számára nem okoz többletterhet, kérjük, hogy az önkormányzat tegye lehetővé az alapító okirat kiegészítését, és tanfolyamok indítását a megyében.

A Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság: 2003. május 1-től kezdte meg működését.

A Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság tevékenysége:

A Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság személyi összetétele az alábbiak szerint alakult a 2010-es évben:

- Kovácsné Gajda Mária a Szakértői Bizottság vezetője 2010. október 31-ig látta el a vezetői teendőket. Nyugdíjba vonulását követően Barta László szakmai vezető vette át a feladatait.
- Nagyné Vismeg Éva pszichológus
- Skoflek Katalin gyógypedagógus
- Huszár Lajosné családgyógyógyász
- Fehérvári Lászlóné gyermekvédelmi ügyintéző
- Dr. Vajda Hilda pszichiáter (megbízási szerződéssel)
- Dr. Fehér Béla gyermekorvos (megbízási szerződéssel)

Az október 31-vel megüresedő bizottságvezetői álláshely betöltésére a fenntartótól nem kapott engedélyt az intézmény. A felügyeleti szerv az ellenőrzése során ezt kifogásolta.

2010-ben 289 gyermek került a Megyei Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság látókörébe.

A 2009-es évről áthúzódva további 22 vizsgálatot végeztünk el.

- Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek: 102 eset
- Átmeneti nevelésbe vétel előtti eljárás: 90 eset

- *Tartós nevelésbe vételi eljárás:* 14 eset
- *Gondozási hely megváltoztatása:* 59 eset
- *Speciális* 8 eset
- *Egyéb:* 16 eset
- *Összesen:* 289 eset

	<i>IDH</i>	<i>ÁTN</i>	<i>TN</i>	<i>Gondozási hely megváltoztatás</i>	<i>Speciális</i>	<i>Egyéb</i>	<i>Összesen</i>
<i>Esetszám</i>	80	82	14	42	8	16	289
<i>Szakvélemény készült</i>	51	75	14	34	7	12	193
<i>Megszűnt</i>	29	7	-----	8	1	4	49
<i>Folyamatban</i>	22	8	-----	17	-----	-----	47

Ideiglenes hatályú elhelyezés: 102 esetben történt

- *szakvélemény készült:* 51 esetben
- *megszűnt az eljárás:* 29 esetben
- *folyamatban:* 22 esetben

A 2010-es évben az ideiglenes hatályú beutalások száma tovább csökkent, ugyanakkor az átmeneti nevelésbe vétel előtti eljárások száma nőtt. A családgondozók vélhetően már a valódi veszélyhelyzet kialakulása előtt kérik a vizsgálatot.

Átmeneti nevelésbe vételi eljárás 90 esetben történt

- *szakvélemény készült:* 75 esetben
- *megszűnt az eljárás:* 7 esetben
- *folyamatban van:* 8 eset

Gondozási hely megváltoztatása 59 esetben történt

- *szakvélemény készült:* 34 esetben
- *megszűnt az eljárás:* 8 esetben
- *folyamatban van:* 17 esetben

A gondozási hely megváltoztatásának vizsgálatára érkezett felkérések száma kismértékű emelkedést mutat a 2009-es évhez képest.

A gondozási hely megváltoztatás oka:

- *a gyermek magatartási problémája*
- *a nevelőszülők, lakásotthoni férőhelyek számának változása*

Tartós nevelésbe vételi eljárás 14 esetben történt

- *szakvélemény készült:* 14 esetben

Egyéb:

16 esetben történt

- *szakvélemény készült:* 12 esetben
 - * *mentális – pszichés állapot felmérése:* 4 eset
 - * *kiegészítés:* 2 eset
 - * *felülvizsgálat:* 5 eset
 - * *nevelési felügyelet:* 1 eset
- *megszűnt:* 4 esetben

2010-ben 193 szakvélemény készült, melyből 4 gyermek esetében más megyei gyermekvédelmi szakértői bizottság végezte el a vizsgálatot és készített szakvéleményt (OGYVSZB, Főváros).

A 2009-es évről 22 vizsgálat, szakvélemény készítés húzódott át a 2010-es évre. (8 ÁTN e., 11 IDH, 2 gond. hely megv., 1 spec. felülv.)

Gyermekpszichiátriai vizsgálatok:

A bizottság által megvizsgált gyermekek között egyre több az olyan eset, aki már hosszabb ideje áll pszichiátriai kezelés alatt, vagy erre rászorulna, de a szülők nem gondoskodtak az ellátásáról. A szakellátás rendszerébe kerülve fontos feladat a gyermekek ilyen irányú gondozása.

A Gyermekvédelmi Szakszolgálat megbízással dolgozó pszichiátere elsősorban a speciális szükséglet megállapítására vonatkozó vizsgálatokat végzi.

A 2010-es év decemberében 15 fő speciális szükségletű gyermek szerepelt a megyei nyilvántartásban, ebből 3 fő a megyei gyermekotthoni, lakásotthoni rendszerben integráltan nyert elhelyezést, a többiek pedig a minisztériumi fenntartású speciális otthonokban élnek.

Gyámi kérelmekre, gyámhatósági felkérésre 7 gyermek speciális szükséglet megállapítása iránti vizsgálata történt meg, ebből 4 fő esetében erősítették meg a vizsgálatok az ilyen irányú szükségletet. Ezeket az eseteket felterjesztettük az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság elé.

Metka Katalin

K-EMÖ Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Diákotthona és Gyermekotthona

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat a 157/2009. (VI.25.) számú határozatával 2009. július 1-jei hatállyal összevonta a tatai, a kömlődi és a komáromi gyógypedagógiai intézményeket. A közös igazgatású közoktatási intézmény két gyermekotthont működtet, tatai illetve kömlődi telephellyel.

A két gyermekotthonnak két szakmai egység vezetője van, közülük a tatai szakmai egység vezető egyben a gyermekotthon igazgatója. A szakmai egység vezetők egyben a kiskorú gyermekek gyámi feladatait is ellátják.

A tatai székhely intézményben működő gyermekotthon szakfeladata az otthont nyújtó -, a különleges - és az utógondozói ellátás.

A kömlődi gyermekotthon különleges gyermekotthon, amely a szakellátás keretében az értelmileg akadályozott gyermekek számára biztosít koruknak és állapotuknak megfelelő ellátást, valamint utógondozást.

A két gyermekotthon azonos ismérve, hogy teljes körű ellátást nyújt az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermekek, illetve utógondozott fiatalok számára. Biztosítja a gondozottak testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket, a családgondozást, a nagykorúvá vált fiatalok utógondozását, igény esetén utógondozói ellátását. A gyermekotthonok folyamatosan működő bentlakásos gyermekintézmények.

Mindkét gyermekotthon:

- *Biztosítja a gyámhivatal határozata alapján a gyámi feladatok ellátását és a kiskorúak törvényes képviselőjét.*
- *Elősegíti a gyermek és családja kapcsolattartását, a gyermek családjába történő visszatérését a család- és utógondozó segítségével. Ennek érdekében együttműködik a családdal, a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, valamint a Gyámhivatallal.*

Tárgyi feltételek

Tatán a gyermekotthont az oktatási intézmény négyemeletes épületrészében 2003-ban, a korábbi diákotthoni csoportszobákból alakították ki. 2005-ben – a fenntartó önkormányzat pályázati úton elnyert támogatásával – jelentős felújítást végeztek el a gyermekotthonban, amely kiterjedt az ablakok, nyílászárók, berendezések cseréjére, festésre, stb.

A vizesblokkok felújítását 2010 őszén szintén több milliós beruházás keretében, fenntartói támogatással végezték el.

A gyermekotthonban 4 lakásotthon működik. A lakásotthonok a törvényi előírásnak megfelelő nagyságúak, otthonosan berendezett, biztonságot adó „lakások”, ahol nyugodt, kiegyensúlyozott légkört tudunk a gyermekek, fiatalok számára biztosítani. Két-három személyes hálószobák, együtt tartózkodásra alkalmas nappali szoba, konyha-étkező, nevelői szoba és vizesblokkok találhatóak bennük. A gyerekeknek van külön ruhásszekrényük, az önálló tanulást biztosító íróasztaluk, az apró személyes tárgyaik, játékaik elhelyezésére alkalmas polcuk.

A gyermekotthon az intézmény részeként természetesen használhatja a teljes intézményi infrastruktúrát (pihenőudvar, sportpálya, tornaterem, egyéb fejlesztő helyiségek, gépkocsi használat sofőrrel, stb.).

Az otthonok az anyagi lehetőségekhez mérten igényesen felszereltek, a textiliák /függöny, takarók, díspárnák stb./ és a falak is színesek, és vidámak, amelyek hozzájárulnak a bentlakók jó közérzetéhez.

A lakásotthononkénti max. 10 fős gyermeklétszám, mentális állapotuk, az ebből eredő, időnként agresszív viselkedésük miatt a berendezési tárgyak, eszközök az átlagnál hamarabb megrongálódnak, amortizálódnak, ezért folyamatosan szükséges azok cseréje, pótlása.

Kömlődön 2004-ben 4 lakásból álló, családi házas részleget hoztak létre, amely azóta gyermekotthonként funkcionál. A házak előtt szépen ápolt virágoskert pompázik és kialakítottak egy biztonságos, fa játékokkal felszerelt játszóteret a gyerekek részére. Ezt 2010-ben kemencével bővítették, melyben alkalmanként kenyeret sütnek és hagyományos, népies ételeket főznek.

A gyermekotthon tárgyi feltételei a tataihoz hasonlóan megfelelőek, alkalmasak a gyermekvédelmi törvényben meghatározott feladatok ellátására.

A gyermekotthon az intézmény részeként támaszkodik az intézményi infrastruktúrára (gépkocsi használat sofőrrel).

Személyi feltételek

A gyermekotthonok a gyermekvédelmi törvényben foglaltak szerinti dolgozói létszámmal működnek. Sajnos Kömlődön a törvényi előírások ellenére nem kerülhetett sor pszichológus szakember alkalmazására, pedig erre a gyermekek állapota miatt nagy szükség lenne.

Az alkalmazottak végzettsége – 3 fő kivételével – megfelel a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1. és 2. számú mellékletében foglaltaknak.

Munkatársaink folyamatosan képzik magukat, teljesítik a törvény által előírt továbbképzési kötelezettségüket, időben megszerzik az előírt kreditpontokat.

Lakásotthononként 1 fő vezető /pedagógus/, 1 fő gyermekvédelmi asszisztens és 3 fő gyermekfelügyelő látja el a gyerekek nevelését, gondozását. Számításokkal bizonyított, hogy az állandó, 24 órás ellátást, illetve felügyeletet ezzel a dolgozói létszámmal – a hiányzások, betegszabadság figyelembe vételével – csak túlórák terhére lehet ellátni.

Csoportgazdálkodás

Mindkét gyermekotthonban önálló csoportgazdálkodás folyik. Az étkezésre biztosított összeg korcsoportonként különböző, minden év januárjában kissé emelkedik. Az egyéb költségekre biztosított 10. 000,- Ft/hó/fő évek óta nem változott, de az ellátást átlagos színvonalon még ennek ellenére biztosítani tudjuk:

- a tanuláshoz szükséges taneszközöket, felszereléseket,
- a közlekedés költségeit,
- a környezet tisztántartásához szükséges eszközöket és vegyszereket,
- a személyi higiénia biztosító textiliákat és testápolási szereket,
- a gyógyszereket és gyógyászati segédeszközöket,
- az egyéni ízlésnek és igénynek megfelelő ruházatot,
- a tartalmas szabadidő eltöltésének minimális költségeit stb.

A csoportgazdálkodás lényege, hogy a gyerekek megtanulják a csoport részére biztosított havi ellátmány ésszerű, szükségletek szerinti felhasználását, a pénz beosztását. Ennek kapcsán mind a vásárlások, mind az ügyintézés és a pénzkezelés tekintetében egyre önállóbbá válnak. Ez idáig még minden évben meg tudtuk valósítani a lakásotthonok tisztasági festését, a kisebb bútorok és berendezési tárgyak cseréjét, az elromlott háztartási gépek javítását – de ez a jövőben egyre nehezebb feladat az árak folyamatos emelkedése miatt.

A 2010. február 1-től bevezetett családi pótlék 50%-ának személyre szóló felhasználása csak az emelt családi pótlékot kapó gyerekek ellátásában jelenthet a jövőben pozitív irányú változást. A normál /14.800,- Ft/ családi pótlékban részesülő, 14 év feletti gyerekeknél csak havi 2.200,- Ft plusz jelentkezik, mellyel kiegészítjük az ellátmány összegét és alapvető igények kielégítésére fordítjuk.

Ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása 2011. március 1-én

A tatai székhely intézmény gyermekotthona 40 fő befogadására alkalmas, itt jelenleg 34 fő gyermek és fiatal kap elhelyezést.

A kömlödi gyermekotthon befogadó képessége 32 fő, jelenleg 30 fő gyermek és fiatal kap elhelyezést.

Tatán:

korcsoportok	4-6-évig	7-14-évig	15-18 évig	19-24 évig	Összesen:
létszám (fő)	1 fő	9 fő	15 fő	9 fő	34 fő

Öt kiskorú gyermek bekerülése van folyamatban, a tanácskozások már megtörténtek.

Kömlődön:

korcsoportok	4-6-évig	7-14 évig	15-18 évig	19-24 évig	Összesen:
létszám (fő)	3 fő	7 fő	9 fő	11 fő	30 fő

Már megvolt az elhelyezési tanácskozása 1 fő gyermeknek, március hónapban bekerül a gyermekotthonba.

Ellátásban részesülők ellátási formái 2011. március 1-én

Tatán:

Ellátási forma	Átmeneti neveltek	Tartós neveltek	Utógondozói ellátottak:
létszám (fő)	21 fő	4 fő	9 fő

Kömlődön:

ellátási forma	Átmeneti neveltek	Tartós neveltek	Utógondozói ellátottak
létszám (fő)	14	5	11

A lakásotthoni csoportokban élő gyermekek életkor és nemi megoszlás tekintetében vegyes összetételűek. A testvéreket általában egy csoportban helyezzük el, kivéve, ha a létszám vagy a gyermekek állapota ezt nem teszi lehetővé.

A gyermekotthon jövőjére vonatkozó célok, javaslatok, elképzelések

A már nem tankötelezett korú, nem tanuló és nem dolgozó, vagy a 24. életévét betöltött fiatalok elhelyezése gondot jelent számunkra. A szociális intézményekbe való bejutást több éves várakozás előzi meg. Mivel a fiatalok között többen vannak, akik nemcsak értelmileg akadályozottak, hanem pszichiátriai betegek és/vagy mozgássérültek is, sok esetben a betegségek egyidejű fennállása a felvételnél kizáró tényező. Nagyon nehéz olyan intézményt találni, ahol a mentálisan sérült, sokszor súlyos személyiségzavaros és/vagy pszichiátriai beteg fiatalok megfelelő ellátást és otthont kapnak.

Ideális lenne olyan utógondozói otthon létesítése, amely véglegesen befogadná, élethosszig gondozná a rászorulókat. Mentális sérülésük és egyéb pszichiátriai betegségük miatt számukra nagy törést jelent elszakadni attól az otthontól, ahol sok esetben akár 10-15 éve nevelkedtek. A megszokott környezet pozitív irányba befolyásolná további életvitelüket, meglévő emberi kapcsolataikat továbbra is ápolhatnák. Mivel a közeljövőben több fiatal is eléri a 24. életévét, valamint több kiskorú gyermek bekerülésére a közeljövőben nincs kilátás, jó megoldás lenne az egyik Kömlődön működő lakásotthon utógondozói otthonná való

átalakítása. Ennek tárgyi és személyi feltételei részben adottak, csak az intézmény alapító okiratát kellene – amennyiben támogatja – a fenntartónak módosítania.

A tatai intézményben 1992 óta működik a „Kéz a kézben” közhasznú Alapítvány. Az adó 1%-ának befizetéséből és alkalmankénti adományokból lehetőség van arra, hogy anyagi támogatást kapjunk a gyermekotthon rendezvényeinek lebonyolításához. Pl. gyermekotthon születésnapja, kirándulás, táborok stb.

Több mint 14 év óta támogatja a gyermekotthont a frankfurti Fraport Repülőtér, amely tárgyi, és egyéb pénzbeli adományokat juttat el folyamatosan, segítve ezzel működésüket.

A fenntartó önkormányzat, különösen az ünnepi alkalmak kapcsán, szintén rendszeresen támogatja a gyermekotthont.

2010 nyarán a fenntartó felkérésére a tatai gyermekotthon pályázatot nyújtott be a TÁMOP-5.2.5.A-10/2 gyermekek és fiatalok társadalmi integrációját segítő programok c. pályázat gyermekvédelmi komponenséhez.

A pályázat célja a hátrányokkal küzdő iskoláskorú gyermekek, családjaik valamint a fiatalok integrációs esélyeinek növelése olyan oktatási rendszeren kívüli preventív célú programokkal, amelyek kompenzálják hátrányaikat, csökkentik devianciáikat, segítik iskolai előmenetelüket. A program végrehajtásának időtartama 21 hónap.

A pályázaton igényelt összeg 80 millió forint, önerőre nem volt szükség. Március végére várható a pályázat elbírálása.

Mindkét gyermekotthonunk céljai és feladatai megvalósításában továbbra is támaszkodni kíván elsősorban a fenntartó önkormányzatra, partnereire, valamint a szűkebb és tágabb környezet segítségére.

Tata, 2011. március 10.

Becsákné Szőke Éva

II. Felügyeleti szerv ellenőrzései

A 259/2002. (XII. 18.) Kormányrendelet 14. § (1) bekezdése alapján a Komárom-Esztergom Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala éves ellenőrzést végzett a megyei önkormányzat fenntartásában lévő gyermekvédelmi intézményegységekben.

A gyermekvédelmi szakszolgálat ellenőrzésére 2010. október 26-án került sor, melynek keretében a Nemzeti Erőforrás Minisztériuma által elrendelt, a gyermekvédelmi szakértői bizottság tevékenységvizsgálatát is elvégezték. A helyszíni szemle lefolytatásában, a dokumentációk vizsgálatában részt vett a Budapest Főváros Önkormányzatának Módszertani Gyermekvédelmi Szakszolgálatára részéről 5 fő.

A vizsgálati jelentés három területen fogalmazott meg hiányosságokat:

- az elhelyezési javaslatot a megkereséstől számított 30 napon belül meg kell küldeni a gyámhivatal részére,
- a hivatali időn túli ügyeleti szolgálat működését meg kell szervezni,
- a gyámi gondozói tanácsadóknak a látogatások során szerzett tapasztalataikat írásban dokumentálniuk kell.

Az intézményvezető a hiányosságokat pótolta, az ügyeleti szolgálat működtetését a Názáret Szociális Szolgáltató végzi. Mindezekről a Szociális és Gyámhivatalt tájékoztattuk, melyet tudomásul vett és a hatósági ellenőrzés céljából indított eljárást megszüntette.

A Tata, Új út 21. sz. alatti gyermekotthon éves ellenőrzése 2010. szeptember 13-án történt, melynek során az alábbi hiányosságokat állapították meg:

- az NM rendelet 3. § (6) bekezdése értelmében a munkáltatónak a személyes gondoskodás körébe tartozó feladatokat ellátó személyek részére munkaruhát kell biztosítani,
- a házirendben a panaszjog gyakorlásának módját a Gyvt. 36. § alapján kell meghatározni,
- az érdekképviselői fórum szavazati jogú, választott tagjainak összetételét a Gyvt. 35. § (3) bekezdésének figyelembe vételével kell meghatározni,
- a házirendet az NM rendelet 112. § (2) bekezdése értelmében az igazgatónak a nevelőtestület, valamint a gyermekönkormányzat véleményének figyelembevételével, továbbá az intézményben működő érdekképviselői fórum egyetértésével kell jóváhagynia,
- a 2 fő szakképzetlen gyermekfelügyelő, 1 fő szakképzetlen gyermekvédelmi ügyintéző esetében az NM rendelet 2. számú melléklet II. Szakellátások pontjában meghatározott képesítés megszerzése.

A hiányosságok megszüntetéséhez szükséges lépéseket az intézményvezető megtette, a képesítéssel nem rendelkező alkalmazottak esetében folyamatban van a szükséges végzettség megszerzése.

A kömlői gyermekotthon 2010. szeptember 13-i ellenőrzésekor a felügyeleti szerv megállapította:

- az NM rendelet 163. § (1) bekezdése értelmében a kömlői telephelyen önálló szakmai egységet kell létrehozni,
- az intézmény szervezeti és működési szabályzatát a Gyvt., valamint az NM rendeletben meghatározott struktúrák, előírások alapján kell módosítani, majd a módosított SZMSZ-t a fenntartónak a Gyvt. 104. § (1) bekezdésének d) pontja alapján jóvá kell hagynia,
- az NM rendelet 1. számú melléklet II. Szakellátások pontjában meghatározottak értelmében legalább heti 20 órában pszichológus foglalkoztatása szükséges,
- a házirendben a panaszjog gyakorlásának módját a Gyvt. 36. § alapján kell meghatározni,
- az 1 fő szakképzetlen gyermekvédelmi ügyintéző esetében az NM rendelet 2. számú melléklet II. Szakellátások pontjában meghatározott képesítés megszerzése szükséges.

A dokumentumok módosítása, jóváhagyása megtörtént, a gyermekvédelmi ügyintézőt az intézményvezető 5 évre mentesítette a képesítés megszerzése alól. A pszichológusi feladatokat szükség esetén a tatabányai gyermekotthon pszichológusa ellátja, az egyházi fenntartónak történő átadás miatt a pszichológus felvételére jelenleg nem kerül sor.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy fogadja el a gyermekotthoni ellátórendszer éves beszámolóját.

Tatabánya, 2011. április 19.

Simon Géza

HATÁROZATI JAVASLAT

a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés

elfogadja a gyermekvédelmi szakellátás beszámolóját.

Határidő: azonnal

Felelős: Simon Géza

Hivatali végrehajtásért felelős: Süttő Erika gyermekvédelmi referens

1. táblázat

**A Komárom-Esztergom megyei gyermekvédelmi szakellátásban
elhelyezettek száma (fő)**

	Megnevezés	2008	2009	2010
		december 31-én nyilvántartott		
1.	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	32	24	37
2.	Átmeneti nevelésbe vett	310	333	339
3.	Tartós nevelésbe vett	74	67	57
4.	Összesen (1-3. sor)	416	424	433
5.	Összesenből (4.-ből) különleges szükségletű gyermekek száma	164	176	137
6.	Összesenből (4.-ből) speciális szükségletű gyermekek száma	17	15	15
7.	Különleges szükségletűekből (5.-ből) értelmi fogyatékos gyermekek száma	114	125	84
8.	Utógondozói ellátásban részesülő	100	108	107

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2010., 2011.

2. táblázat

**A Komárom-Esztergom megyei gyermekvédelmi szakellátásban
ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorúak életkori megoszlása
-tárgyév folyamán ideiglenes elhelyezett lett-**

	2006	2007	2008	2009	2010
18 éves	-	3	4	-	1
17 éves	6	11	11	10	8
16 éves	7	6	9	11	11
15 éves	5	10	13	9	10
14 éves	6	6	8	3	6
13 éves	4	9	5	4	7
12 éves	6	5	7	5	2
11 éves	4	2	6	1	7
10 éves	1	5	4	3	2
9 éves	5	2	5	3	5
8 éves	2	3	3	4	2
7 éves	2	1	8	3	3
6 éves	2	3	6	7	4
5 éves	2	4	4	6	3
4 éves	4	4	5	3	1
3 éves	3	3	8	2	3
2 éves	6	-	8	9	3
1 éves	10	3	10	5	6
0-1 éves	14	12	15	17	14
Összesen	89	92	139	105	98

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2010., 2011.

3. táblázat

**A Komárom-Esztergom megyei gyermekvédelmi szakellátásban
átmeneti nevelésbe vett kiskorúak életkori megoszlása
-tárgyév folyamán átmeneti nevelésbe vett-**

	2006	2007	2008	2009	2010
18 éves	-	-	2	2	3
17 éves	6	4	8	7	10
16 éves	7	6	5	12	10
15 éves	4	7	6	10	10
14 éves	9	4	4	3	7
13 éves	7	2	5	6	2
12 éves	3	4	4	4	0
11 éves	5	2	4	3	4
10 éves	1	2	2	3	5
9 éves	4	2	5	3	3
8 éves	4	2	3	5	2
7 éves	4	2	7	3	2
6 éves	4	1	5	5	4
5 éves	5	4	2	5	1
4 éves	7	-	4	5	1
3 éves	4	2	2	4	5
2 éves	6	4	3	6	3
1 éves	9	4	3	6	6
0-1 éves	7	5	8	6	5
Összesen	96	57	82	98	83

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2010., 2011.

4. táblázat

**A Komárom-Esztergom megyei gyermekvédelmi szakellátásban
tartós nevelésbe vett kiskorúak életkori megoszlása
-tárgyév folyamán tartós nevelésbe vett-**

	2006	2007	2008	2009	2010
18 éves	-	1	1	-	-
17 éves	1	1	2	3	2
16 éves	-	-	-	2	1
15 éves	1	3	2	1	-
14 éves	2	-	1	1	-
13 éves	-	2	-	-	-
12 éves	2	1	1	-	1
11 éves	1	1	1	1	1
10 éves	-	1	1	1	1
9 éves	-	-	1	2	3
8 éves	-	2	-	-	2
7 éves	2	-	-	1	-
6 éves	1	-	-	1	2

5 éves	-	-	-	-	-
4 éves	-	1	-	-	-
3 éves	-	-	-	-	1
2 éves	2	-	-	-	-
1 éves	3	-	2	3	-
0-1 éves	1	-	-	-	-
Összesen	16	13	12	16	14

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2010., 2011.

5. táblázat

**A Komárom-Esztergom megyei gyermekvédelmi szakellátásban
utógondozói ellátásban részesülők (18-25 évesek) száma 2006-2010 között tárgyévi
december 31-én (fő)**

	Életkor	2006	2007	2008	2009	2010
1.	24	3	-	-	-	-
2.	23	16	4	11	9	13
3.	22	9	14	14	16	7
4.	21	20	19	16	10	17
5.	20	24	18	11	19	15
6.	19	24	14	22	21	26
7.	18	16	28	26	33	29
8.	Összesen	122	97	100	108	107

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2010., 2011.

6. táblázat

**Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Óvodája, Általános Iskolája, Speciális
Szakiskolája, Diákotthona és Gyermekotthona
gyermekek és fiatal felnőttek létszámának alakulása 2010-ben**

Sor szá m	Megnevezés	Tatai és kömlódi gyermekotthon
1.	Előző év december 31-én nyilvántartott létszám	66
2.	Tárgyévi létszámnövekedés (új felvétel) összesen (3+8+12)	6
3.	Gyermekvédelmi szakellátásba vett	4
4.	Ebből (3- ból):	4
5.	szülőtől, vér szerinti családjából	
6.	örökbefogadó szülőtől	
7.	átmeneti gondozásban volt egyéb helyről	
8.	Gondozási helye változott (9+10+11)	1
9.	Ebből (8- ból)	1
10.	más gyermekotthonból	
11.	más nevelőszülőtől egyéb helyről	
12.	Nem gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gondozottak (13+14)	1
13.	Ebből (12- ból)	1
14.	átmeneti gondozásba került utógondozói ellátott lett	

15.	Tárgyévi létszámcsökkenés összesen (16+22+27+28)		10
16.	Gyermekvédelmi gondoskodása megszűnt (17+18+19+20+21)		3
17.	Ebből (16-ból)	Szülőkhöz, hozzátartozókhoz hazaadott	1
18.		Jogerősen örökbeadott	
19.		Nagykorúvá vált	2
20.		Meghalt	
21.		egyéb	
22.	Gondozási helye megváltozott (23+24+25+26)		
23.	Ebből (22-ből)	(Más) nevelőszülőhöz áthelyezett	
24.		(Más) gyermekotthonba áthelyezett	
25.		SZMM különleges gyermekotthonba áthelyezett	
26.		Egyéb helyre áthelyezett	
27.	Átmeneti gondozása megszűnt		
28.	Utógondozói ellátása megszűnt		7
29.	Tárgyév december 31-én nyilvántartott létszám (1+2-15)		62

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2010.

7. táblázat

**A Komárom-Esztergom megyei gyermekvédelmi szakellátásban
gyermekvédelmi gondoskodásból tárgyévben kikerülők száma a gondozás időtartama
szerint**

	Gondozásban töltött időtartam	2006	2007	2008	2009	2010
1.	30 nap v. kevesebb	5	8	18	6	10
2.	31-60 nap	9	25	25	17	6
3.	61 nap – 1 év	16	32	21	32	25
4.	1-2 év	14	20	18	15	18
5.	2-3 év	7	8	15	8	8
6.	3-4 év	6	7	10	7	6
7.	4-5 év	4	2	5	9	12
8.	5-6 év	3	2	2	5	6
9.	6-7 év	4	2	4	5	2
10.	7-8 év	1	2	4	-	3
11.	8-9 év	1	2	3	-	-
12.	9-10 év	3	8	4	3	2
13.	10-11 év	3	5	3	2	1
14.	11-12 év	4	4	1	3	4
15.	12-13 év	3	1	-	2	2
16.	13-14 év	-	3	4	2	-
17.	14-15 év	1	-	2	1	3
18.	15-16 év	1	-	3	1	2
19.	16-17 év	3	2	2	-	1
20.	17 év felett	1	2	2	8	7
21.	Összesen	89	135	146	126	118

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2010., 2011.

8. táblázat

Gyermekvédelmi szakértői bizottság által 2011-ben vizsgált gyermekek adatai

Sor-szám	Megnevezés	Gyermekek száma	
01	A tárgyévben megvizsgált gyermekek száma összesen	170	
02	Ebből (01-ből): javaslat, hogy a gyermek	ne kerüljön szakellátásba	45
03		átmeneti nevelésbe kerüljön	103
04		tartós nevelésbe kerüljön	22
05	Ebből (01-ből): a gondozási hely meghatározása céljából megvizsgált gyermekek száma	147	
06	Ebből (05-ből): a meghatározásra javasolt gondozási forma	nevelőszülő	77
07		gyermekotthon/lakásotthon	56
08		speciális gyermekotthon/lakásotthon	3
09		különleges gyermekotthon/lakásotthon	10
10		ápolást, gondozást nyújtó otthon	1
11	Ebből (01-ből): a felülvizsgálat céljából megvizsgált gyermekek száma	51	
12	Ebből (11-ből) javaslat a	nevelésbe vétel megszüntetésére	2
13		gondozási hely megváltoztatására	33
14		gondozási hely fenntartására	16
15	Ebből (01-ből): egyéb okból megvizsgált gyermekek száma	23	

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2011.

9. táblázat

Gyermekek és fiatal felnőttek száma a gondozás időtartama szerint
- tatai és kömlódi gyermekotthon –
2010. december 31-én

Gondozásban töltött időtartam	Létszám
30 nap vagy kevesebb	-
31-60 napig	-
61 naptól 1 évig	5
1 évnél több – 2 év	8
2 évnél több – 3 év	3
3 évnél több – 5 év	16
5 évnél több – 7 év	10
7 évnél több – 10 év	3
10 évnél több – 17 év	11
17 évnél több	6
Összesen	62

Forrás: KSH adatszolgáltatás 2011.